

Паниум — Он екі саны

Даниял 11:40 және пайғамбарлықтың үш мөрінің ашылуы

Jeff Pippenger

2025-09-12

Даниял кітабының он бірінші тарауындағы қыркыншы аят — Киелі кітаптағы ең терең аяттардың бірі. Ол 1798, 1989 және 2023 жылдары Даниял кітабының мөрінің ашылуын білдіреді. Кітаптың үш рет мөрінің ашылуы «жеті уақытқа» созылған бытыраудың аяқталғанын белгілейді. 1798 жыл Ассирия солтүстіктегі он руды б.з.д. 723 жылы тұтқындыққа алып кеткен кезде басталған екі мың бес жүз жиырма жылдық бытыраудың аяқталғанын белгіледі. 1989 жыл 1863 жылғы бүліктен бері өткен 126 жылдың аяқталғанын белгіледі; сол кезде Жетінші күн адвентистері шіркеуі Леуіліктер жиырма алтындағы «жеті уақытты» ресми түрде шетке қойды. 2023 жыл Аян кітабының он бірінші тарауындағы екі куәгердің көшеде өлі жатқан үш жарым күнінің аяқталғанын белгіледі. 2 520 жылдың соңында (126 жылдың және 3½ күннің — бұлардың бәрі де «жеті уақыттың» нышандары) Даниял кітабының мөрі ашылды.

Уайт ханым бізге 1798 жылы адамдарға сынақ мерзімінің жабылуына байланысты оқиғалардың ұсынылуы қажет болғанын хабарлайды. Осы жайтты тіркегенде, ол қатарлас тарихтарды айқындайды, өйткені ол ақырғы күндердің хабарын да сынақ мерзімінің жабылуына байланысты оқиғалар ретінде көрсетеді. Миллериттер тарихы туралы айта отырып, ол былай деп жазады:

«Адамдардың өздеріне төнген қауіптен оятылуы, әрі рақым мерзімінің аяқталуымен байланысты салтанатты оқиғаларға дайындалуға серпілтілуі қажет еді». The Great Controversy, 310.

Соңғы күндер туралы айта отырып, ол былай деп жазады:

«Айқышқа шегеленуінің алдында Құтқарушы шәкірттеріне Өзінің өлімге қиылып, кейін қабірден қайта тірілуге тиісті екенін түсіндірді, әрі Оның сөздерін олардың ақылдары мен жүректеріне сіңіру үшін періштелер де қатысып тұрды. Бірақ шәкірттер римдік езгіден уақытша құтқарылуды күтіп жүрген еді, сондықтан барлық үміттері тоғысқан Тұлғаның масқара өлім шегуі керек деген ойға төзе алмады. Естерінде сақтауға тиіс сөздер олардың санасынан аластатылды; ал сынақ уақыты келгенде, ол оларды дайындықсыз күйде тапты. Иса Мәсіхтің өлімі, Ол бұларды алдын ала ескертпегендей, олардың үміттерін толықтай күйретті. Сол сияқты, пайғамбарлықтарда болашақ бізге де, Мәсіхтің сөздері арқылы шәкірттерге ашылғанындай, айқын түрде ашылып берілген. Сынақ мерзімінің жабылуына және қиыншылық уақытына дайындық ісіне қатысты оқиғалар анық баяндалған. Бірақ қалың көпшілік бұл маңызды ақиқаттарды, олар ешқашан ашылып көрсетілмегендей, одан артық түсінбейді. Шайтан оларды құтқарылуға дана ететін әрбір әсерді жұлып әкету үшін аңдып жүреді, сондықтан қиыншылық уақыты оларды дайын емес күйде табады». Ұлы күрес, 595-бет.

Миллериттік хабар 1798 жылы ашылып, онда «сынақ мерзімінің жабылуына байланысты оқиғалар» ұсынылды. Соңғы күндер туралы айтқанда, ол шәкірттердің тарихын «сынақ мерзімінің жабылуына байланысты оқиғалардың» адамдарды құтқарылуға даналыққа жеткізетінін, бірақ олардың түсінілмейтінін көрсету үшін мысал ретінде қолданады. 1798, 1989 және 2023 жылдары ашылған хабарлар «сынақ мерзімінің жабылуына байланысты оқиғаларды» айқындаған хабарлар болды.

Қырқыншы аят Даниял кітабы үш рет мөрінен ашылатын тарихи желіні білдіреді. 1798 жылы Даниялдың жетіншіден тоғызыншы тарауларға дейінгі көріністерін бейнелейтін Улай өзені туралы аяны мөрінен ашылды. 1989 жылы оныншыдан он екінші тарауларға дейінгі тарауларды бейнелейтін Хиддекел өзені туралы аяны мөрінен ашылды. 2023 жылы Даниял кітабының он бірінші тарауындағы қырқыншы аяттың жасырын тарихы мөрінен ашылды.

Қырықыншы аяттың тарихы 1798 жылдан қырық бірінші аяттағы жексенбілік заңға дейінгі кезеңді бейнелейді; бұл — сондай-ақ Аян кітабының он үшінші тарауындағы жерден шыққан аң, он алтыншы тарауындағы жалған пайғамбар және Киелі кітаптағы пайғамбарлықтағы алтыншы патшалық болып табылатын Америка Құрама Штаттарының тарихы. Даниял кітабының он бірінші тарауындағы қырықыншы аятта бейнеленген осы тарих Аян кітабында да бір аятта бейнеленген.

Мен жерден шығып келе жатқан басқа бір хайуанды көрдім; оның қозынікіндей екі мүйізі бар еді, бірақ айдаһарша сөйледі. Аян 13:11.

Бұл аят, қырқыншы аяттағыдай, 1798 жылғы Шетелдіктер мен Бүлік туралы актілерден басталып, ұлт айдаһарша сөйлейтін Жексенбі заңы кезінде аяқталатын тарихты білдіреді; бұл тарих папалық Рим тағыннан түсірілген кезде басталып, папалық Рим қайтадан таққа отырғызылған кезде аяқталады. Аян 13:11 мен Даниял 11:40-та бейнеленген тарих Киелі кітап пайғамбарлығындағы бесінші патшалықтың аластатылуымен басталып, Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалықтың аластатылуымен аяқталады.

Киелі кітап пайғамбарлығының бірінші патшалығы ретінде Бабылдың билік еткен «жетпіс» жылы, Киелі кітап пайғамбарлығының екінші патшалығына дейін, 1798 жылдан жексенбілік заңға дейінгі қырқыншы аяттың тарихын білдіреді.

Сол күні Тир жетпіс жыл бойы, бір патшаның күндеріндей мерзімге, ұмыт болады; жетпіс жылдың соңында Тир жезөкше туралы әндей ән салады. Арфаңды ал да, қаланы айналып шық, ұмытылған жезөкше; есіңе алынуың үшін, әсем әуен шығар, көп ән айт. Сонда жетпіс жыл өткеннен кейін Жаратқан Ие Тирге назар аударады, ол өз ақысына қайта оралып, жер бетінің үстіндегі дүниенің барлық патшалықтарымен азғындық жасайды. Ишая 23:15–17.

1798 жылдан жексенбілік заңға дейінгі тарих — Ишая жиырма үшінші тарауда жазылғандай, Тир жезөкшесінің ұмытылатын кезеңінің де тарихы; онда бұл мерзім «жетпіс жыл» және «бір патшаның күндері» деп бейнеленеді. Набуходоносордан Белшазарға дейін Киелі кітап пайғамбарлығындағы бірінші патшалық билік етті; осылайша ол қозы ретінде

басталып, бірақ ақырында айдаһарша сөйлейтін Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалықтың нышаны болды. Набуходоносор қозының ізбасарын, ал Белшазар айдаһардың ізбасарын білдіреді.

1798 жылдан жексенбілік заңға дейінгі тарих — сондай-ақ Аянның он төртінші тарауындағы үш періштенің тарихы; ол миллериттердің реформасынан басталып, жүз қырық төрт мыңның реформасымен аяқталады. Үш періштенің хабары — сот сағатының хабары. Миллериттер соттың ашылуына байланысты оқиғаларды жариялады, ал жүз қырық төрт мың сынақ мерзімінің жабылуына байланысты оқиғаларды жариялайды.

Сынақ мерзімінің жабылуына байланысты оқиғалар пайғамбарлықтың ішкі және сыртқы желілері бойынша бейнеленген, әрі бұл оқиғалар, ең алдымен, Даниялдың он бірінші тарауындағы қырқыншы аятта көрсетілген тарихта жүзеге асады. Қырқыншы аяттағы оқиғалар Америка Құрама Штаттарындағы жексенбілік заңмен аяқталады, сондықтан Құдайдың әлі де Бабылда жүрген басқа балаларының соңғы жиналуының оқиғалары қырқыншы аятта көрсетілмеген; дегенмен, сол кезде әлемнің алдында тұрған дағдарыс Америка Құрама Штаттарында жаңа ғана аяқталған болады. Бұл оқиғалар шіркеу ту іспетті көтерілердің алдында Америка Құрама Штаттарына түсетін үкімді және Құдай шіркеуінің тазартылуын бейнелейді.

Сынақ мерзімінің аяқталуына байланысты ішкі оқиғалар Мәсіхтің соңғы күндердегі Өз халқына Құдайдың құпиясын аяқтаудағы Бас Діни қызметкер ретіндегі қызметін айқындайды. Сыртқы оқиғалар Америка Құрама Штаттарының папалық билікті қалпына келтірудегі рөлін айқындайды. Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалық ретіндегі Америка Құрама Штаттарының бүкіл тарихы, Лаодикеяның бүкіл тарихы қырқыншы аятта бейнеленген тарихтың барысында өтеді.

Қырықыншы аят ішіндегі ішкі және сыртқы желілер жердегі аңның екі мүйізі арқылы бейнеленген. Республикашылдық мүйізі — сыртқы желі, ал Протестантизм мүйізі — ішкі желі. Екі желі де алтыншы патшалықтың тарихының ішінде бар, әрі алтыншы патшалық тарихының қорытындысында Құдайдың соты Протестанттық та, Республикашылдық та мүйіздердің екеуіне де түседі. Сынақ мерзімінің жабылуына қатысты оқиғаларды айқындайтын хабар — Америка Құрама Штаттарының өзіне берілген сынақ мерзімінің тостағанын толтырған кезде оның басына келтірілетін оқиғаларды да айқындайтын хабар. Сынақ мерзімінің жабылуына қатысты оқиғаларды айқындайтын хабар — сондай-ақ Жетінші күн адвентизмінің өзіне берілген сынақ мерзімінің тостағанын толтырған кезде оның басына келтірілетін оқиғаларды да айқындайтын хабар.

Қырықыншы аяттың тарихының аясында Даниял кітабы үш рет мөрінен ашылады, әрі сол үш ретінің әрқайсысы сынақ мерзімінің жабылуымен байланысты оқиғаларды ұсынатын ішкі және сыртқы бір желіні туындатады. Осы үш меженің әрқайсысының алдында жеті уақыттық бытырау жүреді. Сондықтан қырықыншы аят 1798 жылдан жексенбілік заңға дейінгі тарихты білдіреді, ал сол тарихтағы пайғамбарлық межелер — «сынақ мерзімінің жабылуымен байланысты оқиғалар». Қырықыншы аяттың тарихы аясында ішкі желі

басында Филадельфиядан Лаодикеяға өтуді, ал соңында Лаодикеядан Филадельфияға өтуді бейнелейді. Басы он қыз туралы астарлы әңгіменің мысалымен көрсетілген реформаторлық қозғалысты білдірді; ол астарлы әңгіме ақырында да реформаторлық қозғалысты бейнелеп, сонымен бірге сол астарлы әңгімені дәлме-дәл әріпіне дейін орындады.

Филадельфиялық Миллерит қозғалысы 1798 жылы Леуіліктер кітабының жиырма алтыншы тарауындағы «жеті уақыттың» орындалуымен басталып, содан кейін 1844 жылдың 22 қазанында «жеті уақыттың» тағы бір орындалуымен жалғасты. Кем дегенде 1856 жылға қарай Жеймс Уайт та, Уайт ханым да бұл қозғалысты Лаодикеялық күйде деп таныды. Сол жылдың өзінде шіркеудің ресми басылымында «жеті уақыт» туралы жаңа нұр ұсынылды, бірақ ол ешқашан аяқталған жоқ. «Жеті уақыт» 1798 жылы орындалды, содан кейін Уильям Миллер Уайт ханым атағандай, «ақиқат тізбегінің басталуын» ашты, ал ақиқат тізбегінің басталуы «жеті уақыт» еді. 1798 жыл «жеті уақыттың» орындалуы болды, содан кейін Даниял кітабының мөрі ашылғанда, Миллер «жеті уақыт» туралы өзінің іргелі жаңалығын ашады. Одан кейін 1844 жылдың 22 қазаны «жеті уақыттың» тағы бір орындалуын белгілейді, ал соның артынан, дәл сол жылы, «жеті уақыт» туралы жаңа нұр аяқталмай қалдырылған кезде, қозғалыстың Филадельфиядан Лаодикеяға ауысуы келеді. 1863 жылы, 1856 жылға дейін Филадельфиялық Миллерит қозғалысы болып келген, ал сол жылы Миллерит Лаодикеялық қозғалысқа ауысқан нәрсе, негізінен Азамат соғысының жағдайлары мен қысымдарының, сондай-ақ шіркеу жастарын қорғаудың аясында, заңды түрде тіркелген шіркеуге айналды. Қозғалыс 1863 жылы шіркеуге айналған кезде аяқталды. Одан жеті жыл бұрын, 1856 жылы, Лаодикея Уильям Миллердің ең алғашқы пайғамбарлық ашуы болған тақырыптың дәл өзіне қатысты жаңа нұр хабарын шетке қойды.

Миллериттік қозғалыс және «ақиқат тізбегінің басталуы» деп аталатын жарық, «жеті мезгілдің» жарығы, «жеті мезгілді» қорғап-қолдауға деген ниетті біртіндеп ысырып қойған Лаодикиялық қозғалыстың жетекшілігіне ашылып берілді; сөйтіп, жеті жылдың («жеті мезгілдің») соңында, 1863 жылы, «жеті мезгілге» ешбір сілтемесіз жаңа кесте мен пайғамбарлық хабар ұсынылды.

1863 жылы Ишаяның алпыс бес жылдық пайғамбарлығының қорытындысы дәл басталған жерінде аяқталды: солтүстік пен оңтүстіктің арасындағы азаматтық соғыспен. 1863 жылғы құлдық мәселесі «жеті уақыттың» орындалуында солтүстік те, оңтүстік те патшалықтардың тұтқынға әкетілуі арқылы алдын ала бейнеленген болатын, әрі Израил айдалып әкетілген құлдық ақыр соңындағы құлдыққа қатысты мәселелерді лайықты түрде бейнеледі. 1863 жыл Ишаяның алпыс бес жылдық пайғамбарлығына негізделген пайғамбарлық құрылымның аяқталуын білдіреді.

Жаратушы Тәңір Ие былай дейді: «Бұл жүзеге аспайды, ол орындалмайды. Өйткені Сирияның басы — Дамаск, ал Дамаскінің басы — Ресин; және алпыс бес жылдың ішінде Ефрем халық болудан қалып, быт-шыт болады. Ал Ефремнің басы — Самария, Самарияның басы — Ремалияхтың ұлы. Егер сенбесеңдер, шын мәнінде орнықпайсыңдар». Ишая 7:7–9.

Дұрыс түсінілгенде, б.з.д. 742 жылы басталатын бұл пайғамбарлық алпыс бес жылдық аралықтың ішінде үш межелік нүктені айқындайды. Сол межелік нүктелердің екеуі Израилдің солтүстік және оңтүстік патшалықтары үшін екі мың бес жүз жиырма жылдық тұтқындық пен құлдықтың басталу нүктелерін көрсетеді. Б.з.д. 742 жылы солтүстік және оңтүстік патшалықтар азаматтық соғысқа тартылған еді, ал солтүстіктегі он ру Сириямен одақ құрып, оңтүстіктегі Яһуда патшалығына басып кірмек болды. Он тоғыз жыл өткен соң, б.з.д. 723 жылы, солтүстіктегі он ру ассириялықтар тарапынан құлдыққа айдалып кетті. Қырық алты жыл өткен соң, б.з.д. 677 жылы, ассириялықтар Манассияны тұтқындап, оны Бабылға алып кетті. Б.з.д. 723 жылдан кейінгі екі мың бес жүз жиырма жыл 1798 жылға, ақырзаман уақытына және қыркыншы аяттың басталуына алып келеді. Қырық алты жыл өткен соң, б.з.д. 677 жылы басталған оңтүстік патшалыққа қарсы «жеті уақыт» 1844 жылы аяқталды. Он тоғыз жыл өткен соң, 1863 жылы, б.з.д. 742 жылдың пайғамбарлық сипаттары әрбір әрпіне дейін көрініс табады. Солтүстік және оңтүстік патшалықтар арасындағы азаматтық соғыс б.з.д. 742 жылы да, 1863 жылы да жүріп жатыр. Б.з.д. 742 жылы Ишая пайғамбардың зұлым патша Ахазға берген болжамы солтүстік және оңтүстік патшалықтардың таяп қалған құлдыққа түсуі туралы болды, ал 1863 жылы, Азаматтық соғыстың дәл қақ ортасында, Президент Линкольн Құлдарды азат ету туралы жарлықты жариялап, құлдықты тоқтату үдерісін бастады. Б.з.д. 742 жылы зұлым патша Ахазға берілген ескерту тура мағынадағы даңқты жерде берілді, бұл рухани даңқты жерде Линкольн жеткізген хабарды бейнелейді.

Хирам Эдсонның “жеті уақыт” жөніндегі хабарлары 1856 жылы жарияланғаннан кейін жеті жыл өткен соң, Адвентизм 1863 жылғы сызбаны шығарды; сол арқылы Миллериттердің “жеті уақыт” туралы ілімі алынып тасталды. Осылайша, Эллен Уайт біздің Миллериттердің хабарларын қайталауымыз керектігін, сондай-ақ сол хабарларға жасалатын шабуылдарға қарсы тұруымыз керектігін үйрететін көптеген үзінділер күмән астына қойылды. Сол жылы олар заңды түрде тіркелген шіркеуге айналды. 1863 жыл және оның пайғамбарлық салдарлары туралы бұдан да көп нәрсе жазуға болады, бірақ менің бұл жерде атап өтіп отырғаным — 1863 жылғы бүлікті айқындайтын бірнеше куәлік бар, ішкі де, сыртқы да: мейлі ол оңтүстік штаттар арқылы көрінген сыртқы бүлік болсын, не алғашқы іргетастық ақиқатты қабылдамау арқылы көрінген ішкі бүлік болсын. 1863 жыл — қыркыншы аят тарихының ішіндегі, “сынақ мерзімінің жабылуымен байланысты оқиғаларды” құрайтын межелік белгілердің бірі болып табылатын оқиғалардың бірі.

1863 жыл көне, тура мағынадағы Израил үшін шөл даладағы қырық жылдың басталуымен сәйкес келеді. Қырық жылдың соңында Ешуа көне Израилді Уәде етілген жерге бастап кіргізді; олар Иерихонды құлатып, Иерихонды қайта тұрғызатын кез келген адамға қарғыс жариялады. 1863 жылы Лаодикеялық адвентизмнің басшылығы Иерихонды қайта тұрғызды. 1863 жыл шөл даладағы қырық жылдың басталуында да, аяқталуында да бейнеленген. 1863 жыл — қыркыншы аят тарихының сыртқы және ішкі желілерінің тарихын өзара байланыстыратын пайғамбарлық межебелгі. Мұнда жетінші шіркеу бар — «үкім етілген шіркеу», өйткені «Лаодикея» сөзінің мағынасы сондай, — ол шөл далада тұтас бір ұрпақтың қырылуымен бейнеленетін кезеңге енеді. Дәл сол мезетте алғашқы республикалық

президент құлдарды азат ету ісін бастайды; осылайша ол дағдарыс кезеңінде, шабыт «ұлттық күйреу» деп атайтын нәрсеге алып баратын уақытта, әскери жағдайды енгізетін соңғы республикалық президенттердің бейнесін алдын ала көрсетеді.

Бастапқы жолайрықтарында ақырдың жолайрықтары бейнеленген, ал соттың жабылуымен байланысты оқиғалар соттың ашылуымен байланысты оқиғаларда алдын ала нышандалған болатын. Қырық жылдың басында Ешуа мен Қалейтін хабарын қабылдамай, Қадештегі бүлікке шығу қырық жылдың соңында Мұсаның Қадеште Жартасты соғу арқылы жасаған бүлігін бейнелеп көрсетті. 1863 жыл жексенбілік заңды айқындайды; сол жерде Лаодикея Иеміздің аузынан шығарылып тасталады, сол жерде Езекиел кітабының сегізінші тарауындағы Иерусалимдегі жиырма бес ақсақал күнге тағзым етеді, әрі «Иеміздің ғибадатханасы бізбіз» деген жалған сөздерге сенетіндердің үстіне Шило қайтадан келеді.

Біз Паниум туралы осы зерттеуді келесі мақалада жалғастырамыз.